

»Glasbena Matica« v Ljubljani.

XLIV. društveno leto. • XXV. leto rednih društvenih koncertov.

Z dovoljenjem veleslavnega c. kr. policijskega ravnateljstva v Ljubljani z dne 22. aprila 1916, L. št. 98.

V soboto, 6. in v nedeljo 7. maja 1916
obakrat ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »UNION«

dva velika dobrodelna koncerta na korist dežel. in gospejnemu pom. društvu »Rdečega Križa« za Kranjsko

o 25letnici obstanka pevskega zbora Glasbene Matice in o 25letnici rednega koncertnega delovanja Glasbene Matice.

(10. in 11. dobrodelni koncert tekom vojne.) Pod vodstvom koncertnega vodje gosp. Mateja Hubada.

Pri koncertih sodelujejo: slovenska domača umetnica, operna pevka, gospa Irma Polakova iz Zagreba; mladi hrvaški umetnik, virtuoz na gosli, gospod Zlatko Baloković iz Zagreba; koncertni pianist, konservatorist, gospod Janko Ravnik iz Prage; in slavni pevski zbor »Glasbene Matice« (150 pevk in pevcev).

Spored I. koncerta v soboto, 6. maja 1916:

1. J. Haydn: **Cesarska pesem.**
2. Okoli **330** let stare skladbe, ktere je zložil naš svetovnoslavni rojak,

Jakob Petelin,

latinski imenovan **Jakobus Gallus,**

nemški imenovan **Jakob Handl (Händl),**

(rojen na Kranjskem l. 1550., umrl v Pragi l. 1591.):

- a) **Laus et perennis Gloria.** — (Hvala in slava vekomaj.) Osmeroglasno za dva zbora a-capella.
- b) **Eripe me, Domine, ab inimicis meis!** — (Iztrgaj me, o moj gospod, sovražnikom iz močnih rok!) Dvoglasni kanon.
- c) **Ascendo ad Patrem meum et Patrem vestrum. Alleluia!** — (Gori grem k Očetu svojemu, k Očetu vašemu. Aleluja!) Šesteroglasni zbor a-capella.

- č) **Adoramus Te, Jesu Christe!** — (Molimo Te, Jezu Kriste!) Osmeroglasno za dva zbora a-capella.
d) **Diversos diversa iuvant!** — (Vsak se rad povesele enkrat!) Osmeroglasni madrigal.

Skladbe-motete — pod št. 2 a, b, c, č, so vzete iz s podporo c. kr. naučnega ministrstva izdanih publikacij „Spomeniki glasbene umetnosti v Austriji“. — (Denkmäler der Tonkunst in Österreich.)

3. a) Anton Dvořak: Arija iz opere „**Rusalka**“ (Mjeseče na nebu visokom.)
b) Ivan pl. Zajc: „**Lilin pjev**“. „Zar sanjam ili bolna sam?“

Poje operna pevka gospa **Irma Polakova**.

Odmor 5 minut.

4. F. Chopin: **Balada v As-duru**, op. 47.

Na klavir igra gospod **Janko Ravnik**.

5. a) G. Puccini: Arija — **Molitev** iz opere „**Tosca**“.
b) Srečko Albini: „**Zlatnog doba čar!**“ Pesem.

Poje operna pevka gospa **Irma Polakova**.

6. a) Stanko Premrl: **Slovenska govorica**.

b) Emil Adamič: **Mlad junak po vasi jezdi**.

c) Anton Anđel: **Anko, Ančice**. Hrvatska narodna pesem iz Varaždina.

č) Vilko Novak: **Dunave, Dunave!** „**Cvijeće iz narodnoga vrta**.“ Hrvatske narodne pesmi s spremljevanjem klavirja in harmonija.

Štiriglasni mešani zbori. — Poje **pevski zbor „Glasbene Matice“**.

Na klavirju spremlja gdč. **Dana Koblerjeva**.

Spored II. koncerta v nedeljo 7. maja 1916.

Točke: 1., 2. in 6. sporeda I. koncerta od dne 6. maja se v II. koncertu v nedeljo 7. maja zopet izvajajo nespremenjeno.

V spremenjenih točkah pod št. 3., 4. in 5. pa se ivajajo sledeče skladbe:

3. **Saint-Saëns. Introdukcija in Rondo capriccioso.**

Na gosli svira gospod **Zlatko Balokovič**.

4. a) F. Chopin: **Nocturno**, op. 27. št. 2.
b) Janko Ravnik: „**Veliki karakteristični valček**“.

Na klavir igra gospod **Janko Ravnik**.

5. **Wieniawski**: a) **Legenda**.
b) **Poloneza v A-duru**.

Na gosli svira gospod **Zlatko Balokovič**.

Na klavirju spremlja gospod **Josip Vedral**.

Začetek točno ob 8. uri. — Konec ob pol 10. uri.

Cene prostorom: Sedeži po 6, 5, 4, 3 in 2 K. - Stojišča po 1 K, za dijake in dijakinje po 60 h. - Predprodaja vstopnic v trafiki gdč. J. Dolenceve v Prešernovi ulici in na večer koncerta od 7. ure naprej pri blagajni.

Besedilo sporeda s prevodi po 20 h istotam.

Preplačila na korist »Rdečemu Križu« se hvaležno sprejemajo in izkazujejo!

Koncert „Glasbene Matice“ 6. in 7. maja 1916.

Besedilo.

1. Laus et perennis gloria
Deo Patri
et Filio
sancto simul
Paraclyto!
In saeculorum
saecula!
Amen!

Hvala in slava vekomaj
Bogu Otcu,
Njega Sinu
enako svetemu
Duhu!
Zdaj in na veke
vekomaj!
Amen!

2. Eripe me,
Domine,
ab inimicis
meis!
Ad Te confugi!
Doce me
facere
voluntatem Tuam,
quia Deus
meus es Tu.

Iztrgaj me,
o moj gospod,
sovražnikom
iz močnih rok!
K Tebi bežim!
Uči me,
da storim
vselej voljo Tvojo;
Saj Ti moj Bog,
moj dobri si!

3. Ascendo
ad Patrem meum
et Patrem vestrum.
Alleluia!
Deum meum —
et Deum vestrum.
Alleluia!
Elevatis manibus
benedixit eis
et ferebatur in coelum!
Alleluia!

Gori grem
k Očetu svojemu
k Očetu vašemu
Aleluja!
K svojemu Bogu —
k Bogu vašemu!
Aleluja!
In dvignil je roké
blagoslovil jih je vsé —
in vzdignil gori se v nebó!
Aleluja!

4. Adoramus Te,
Jesu Christe
et benedicimus Tibi,
quia per crucem tuam
redemisti mundum
Adoramus Te,
Jesu Christe
et benedicimus Tibi!

Molimo Te,
Jezu Kriste,
in Te poveličujemo,
ker na lesu križa
rešil svet vesoljni si!
Molimo Te,
Jezu Kriste,
in s hvalo te veličamo!

5) Madrigal. Diversos diversa iuvant.

Diversos
diversa iuvant!
non omnibus annis
omnia conveniunt, —
Res prius apta
nocet.
Exultat levitate puer —
— gravitate senectus! —
Inter utrumque
manens stat —
iuvenile
decus!
Hunc tacitum
tristemque decet —
fit clarior ille
laetitia et linguae
garulitate suae.
Cuncta trahit secum
vertitque
volubile tempus
nec patitur
certa currere
quemquam via!

Vsak se rad
poveseli enkrat!
Še najkrasnejši dar
v vsaki dobi ni nam mar. —
Kar dobro prej
boli poslej.
Veselo fantič poskakuje, —
— težko vleče se starost! —
In med obema
krepki cvet
večno lepih
zrelih let!
Starost molči
s pezo rev, nadlog. —
Fantič pa vriska
poje in veselo blebeta,
saj skrbi še ne pozná.
Vse čas obrne
in prevrne,
ko venomer hiti,
redko nam da
zbrati to si,
kar kdo rad ima.

Slika Gallusova je ponatisnjena z dobrotnim dovoljenjem
vodilne komisije „Spomenikov glasbene umetnosti v Av-
striji“. — (Denkmäler der Tonkunst in Österreich.)

Jakob Gallus.

V prejšnjih stoletjih smo bili v nekaterih panogah častno zastopani in uvaževani v svetovni kulturi. Nekaj naših rojakov prešlih vekov je uplivalo celo na razvoj nekaterih zapadno-kulturnih panog, da tudi dandanes ni mogoče izbrisati njihovih imen iz svetovne kulturne zgodovine. Tak velmož je bil naš rojak Jakob Gallus.

Rodil se je, najbrže med 15. aprilom in 31. julijem, l. 1550, na Kranjskem, domneva se v Ribnici. Njegovo pravo ime je bilo pač Petelin; pozneje so ga preveli v latinski Gallus, iz latinščine v nemški Handl. — Izobraževal se je v samostanski šoli v Zatičini, kakor je soditi po njegovih lastnih poročilih v predgovorih skladb in pa po zvezah s cistercijani v raznih deželah avstrijske domovine. Nekako 14—16 let star je prišel na Nižje Avstrijsko in bival izvestno v Melku in Zwettlu. L. 1574 je bil pevec med cesarskimi dvornimi pevci v dvorni kapeli na Dunaju. Po svojem bivanju na Dunaju je v letih 1575. do 1579. prepotoval Moravsko, Šlezko in Češko. Že ugleden skladatelj in voditelj cerkvenih pevskih zborov je povsodi dobil, osobito pri samostanih in škofih, novih zvez. Od l. 1579—1885 je bil škofovski kapelnik olomuškega škofa Stanislava Pavlovskega, ter je kot tak deloval v Olomucu pri katedralni cerkvi, deloma v Kromerizu, kadar je škof tam rezidiral. Po tej naporni službi se je podal v Prago, da je mogel završiti svoje velikansko cerkveno glasbeno delo „Opus musicum“, ki se je tiskalo v Pragi pri Nigrinu. V onem času je v Pragi rezidiral cesar Rudolf II. Poleg nadzorovanja izdaje svojih glasbotvorov je prevzel tudi v Pragi vodstvo cerkvenega zbora pri tedajni župni cerkvi sv. Janeza „na Zabradli“. Ondi je tudi umrl, kakor se zdi na neki akutni bolezni, dne 18. julija l. 1591 še le 41 let star in bil na pokopališču ob tej cerkvi pokopan. —

V kratki dobi svojega življenja je zložil presenetljivo veliko število glasbotvorov; ohranilo se je 495 tiskanih in 22 rokopisnih, skupaj 517 skladb. V relativni produkciji ga ne dosega noben sodobni glasbenik, izvzemši velikega Nizozemca Orlanda Lassusa, a tudi ta ga presega samo tedaj, ako je res rojen še-le l. 1532., vse druge skladatelje iste dobe presega Gallus po svoji plodovitosti.

O pomenu našega rojaka sodba danes ne more biti še sklenjena, zato ker vsak nov zvezek njegovih del prinaša novih podrobnosti, novih presenečenj. Toliko pa smemo že danes smelo trditi, da je prehitel svoj čas s svojimi idejami in da je z mojstrsko roko pometal staro šaro doktrinarnih teorij. Za svoj čas — in za muzikalično čuteče tudi še danes — je bil Gallus priznan genijalen mojster, poljuden glasbenik v večini svojih kompozicij, dasi sem in tam nadkriljuje svojo dobo za 200 let!

10. Slovenska govorica.

Anton Medved.

Ljubim te, slovenska govorica,
ljubim te, bolj kot žuboreči vir,
bolj ko pesem, ki jo drobna ptica
poje v jutranji svečani mir.

Ljubim te, slovenska govorica,
kadar detetu nabiraš v smeh
nežne ustnice, nedolžna lica,
kadar vreš iz ust prepolnih dveh,

Ljubim te, slovenska govorica,
kadar te povzdigajo možje,
sveta narekuje te pravica,
neustrašeno za dom srce.

Odreveni gibka mi desnica,
jezik mi prirasti na nebo,
ako te, slovenska govorica,
kdaj pred svetom zatajim plašno.

Sladka materina govorica,
lepa mimo zemskih vseh glasov,
mojih misli in čutil glasnica,
tvoj obliž me zadnji blagoslov!

11. Mlad junak po vasi jezdi.

Iz bosanskega perivoja. — Cvetko Golar.

Mlad junak po vasi jezdi
in klobuk po strani nosi;
za klobukom tri peresa. —

Prvo, solnce žarko zlato,
drugo, jasna mesečina,
tretje, rosa čista hladna.

Solnce zlato za sirote, —
mesečina za popotne —
in za njive hladna rosa. —

Njive pa so za pšenico,
a pšenica za kolače,
a kolači za devojke,
a devojke za junake.

12. Anko, Ančice!

(Hrvatska narodna pjesma iz Varaždina.)

Zn, zn, cincirlin,
cincrlin, cin, cin!
Haj, haj!
Oj, devojko,
devojiče,
Anko, Ančice,
dušo i srce,

dodji, do mene
sedi kraj mene,
dodji do mene
i poljubi me!
La, la! Ah,
što sam ti učinio?
Anko, Ančice,

dušo i srce,
dodji do mene,
sedi kraj mene
dodji do mene
i poljubi me!
Ako sam te poljubio,
Anko, Ančice,

dušo i srce,
dodji do mene,
sedi kraj mene,
dodji do mene
i poljubi me,
Haj, haj!
Haj, haj! cin, cin!

13. Oj Dunave!

„Cvijeće iz narodnega vrta.“

Dunave, Dunave
tiha voda hladna.

Jedna stara majka
tri čerke imela
lipa bila golubica
tri čerke imela
la, la, la, la, la
lipa bila golubica
sve tri za muž dala.
Hej, haj, hej
hčerki pošiljala!

Majka Maru
preko mora zvala,
Majka Maru,
preko mora zvala,
Bolan mi leži Kara Mustafa
Brej djidi brej, brej djidi brej.

Majka Maru,
preko mora zvala.
Nisam majko ni počela
tra, la, la!

Dunave, Dunave
tiha voda hladna,
ko je od zore
do črnega mraka,
toliko je do groba
od prvoga zraka!
Dunave, Dunave, oj!

Tiček leti, tiček leti,
tičica za njim leti,
vzemi mene, vzemi mene
drobni mali tiček ti:
„Kaj bum stobum, kaj bum sto-
bum

drobna mala ptičica,
moja hrana, moja hrana
mali črveki.

Vzemi mene, vzemi mene
drobni mali tiček ti,
srce me bu, srce samo
jedno srcece.

Zdravljice drago
največje blago
dao mi te Bog
dao mi te Bog.

Duša je vedra,
šire se njedra
sosjećanja tvog
sosjećanja tvog.
oj, oj, oj, oj, oj
Dunave oj.

Dunave, Dunave
tiha voda hladna
oj, oj, oj.

Narod poje te pesmi, ko pleše „kolo“.